

Uchwała z dnia 24 lutego 2009 r., III CZP 147/08

Sędzia SN Jacek Gudowski (przewodniczący)

Sędzia SN Stanisław Dąbrowski (sprawozdawca)

Sędzia SN Elżbieta Skowrońska-Bocian

Sąd Najwyższy w sprawie ze skargi "Konsorcjum C." sp. z o.o. w W. (lider), "MBM Firmy Konsultingowej i Projektowo-Badawczo-Budowlanej" sp. z o.o. w W., Tomasza B. przy uczestnictwie zamawiającego "W.P.H.L." sp. z o.o. w W. oraz interwenienta ubocznego przystępującego po stronie zamawiającego "A.B. GmbH I.I." w W. (Austria) o udzielenie zamówienia publicznego, po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 24 lutego 2009 r. zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 4 grudnia 2008 r.:

„Czy w przypadku wniesienia za pośrednictwem Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do Sądu Okręgowego skargi na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej, skarżący ma obowiązek przesłać jednocześnie jej odpis również wykonawcy, który zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie aktualnego przeciwnika skargi?”

podjął uchwałę:

W razie wniesienia za pośrednictwem Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do sądu okręgowego skargi na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej, skarżący nie przesyła jej odpisu wykonawcy, który zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie przeciwnika skargi.

Uzasadnienie

Zamawiający "W.P.H.L.", spółka z o.o. w W., po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, dokonał wyboru oferty złożonej przez "A.B. GmbH I.I.", która w ocenie zamawiającego jako jedyna nie podlegała odrzuceniu. Następnie

konsorcjum „C.M.E.P.” wniosło w dniu 5 września 2008 r. do zamawiającego protest wobec czynności odrzucenia oferty konsorcjum oraz dokonania wyboru oferty innego wykonawcy. Zamawiający oddalił protest.

Od rozstrzygnięcia protestu konsorcjum wniosło odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego przystąpił wykonawca "A.B. GmbH I.I.". Wyrokiem z dnia 14 października 2008 r. Krajowa Izba Odwoławcza oddaliła odwołanie. Konsorcjum wniosło skargę od tego wyroku, przesyłając jednocześnie jej odpis zamawiającemu i dołączając potwierdzenie jego nadania. Skarżący nie przesłał odpisu skargi przystępującemu po stronie zamawiającego "A.B. GmbH I.I.".

Zarządzeniem przewodniczącego zawiadomiono o terminie rozprawy skarżącego, zamawiającego oraz przystępującego po stronie zamawiającego "A.B. GmbH I.I.". Jednocześnie zobowiązano pełnomocnika skarżącego do przedłożenia w terminie siedmiu dni dowodu nadania odpisu skargi przystępującemu do zamawiającego. W odpowiedzi na to wezwanie pełnomocnik skarżącego oświadczył, że nie ma możliwości przedłożenia dowodu nadania odpisu skargi do strony przystępującej "A.B. GmbH I.I.", gdyż odpisu skargi nie przesłano do "A.B. GmbH I.I." ze względu na fakt, że podmiot ten nie jest przeciwnikiem skargi w niniejszym postępowaniu. Przystępujący po stronie zamawiającego złożył odpowiedź na skargę, doręczając bezpośrednio jej odpis skarżącemu i zamawiającemu, a następnie na rozprawie zgłosił wniosek o odrzucenie skargi, gdyż – jak stwierdził – status interwenienta ubocznego ma z mocy samego prawa, a odpis skargi nie został mu doręczony przez skarżącego.

Przy rozstrzyganiu o zasadności wniosku o odrzucenie skargi Sąd Okręgowy powziął wątpliwości, którym dał wyraz w przedstawionym zagadnieniu prawnym. W uzasadnieniu wskazał, że wątpliwości budzi wykładnia art. 195 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 ze zm. – dalej: "Pr.z.p.") w odniesieniu do osoby wykonawcy przystępującego do zamawiającego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wykonawcom w toku postępowania o udzielenie zamówienia przysługują względem zamawiającego środki ochrony prawnej: protest, odwołanie i skarga do sądu. Skarga do sądu jest środkiem odwoławczym przysługującym od orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej. Stosownie do art. 195 ust. 2 Pr.z.p. skargę wnosi się

za pośrednictwem Prezesa Urzędu w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia Izby, przesyłając jednocześnie jej odpis przeciwnikowi skargi. Przepis ten wprowadza wyjątek od obowiązującej w postępowaniu sądowym zasady oficjalności doręczeń i jako przepis szczególny nie może być interpretowany rozszerzająco. Odstępstwo od ogólnej zasady dotyczy tylko sposobu doręczenia odpisu skargi jej przeciwnikowi, co oznacza, że inne doręczenia powinny być dokonywane przez Prezesa Urzędu, a nie przez wnoszącego skargę.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2007 r., III CZP 25/07 (nie publ.) stwierdził, że przeciwnikiem skargi w rozumieniu art. 195 ust. 2 Pr.z.p. nie jest wykonawca, który przystąpił do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego, zgodnie z art. 184 ust. 4 Pr.z.p. Wskazał, że art. 184 ust. 4 wyraźnie wyodrębnia wykonawcę przystępującego do postępowania oraz stronę postępowania, do której wykonawca przystępuje. Postępowanie inicjowane skargą do sądu jest postępowaniem dwustronnym, opartym na strukturze typu procesowego. Stroną postępowania jest skarżący, którym może być również zamawiający oraz przeciwnik skargi (odwołujący się wykonawca albo zamawiający). Przepisy Prawa zamówień publicznych nie dają podstawy do konstruowania postępowania ze skargi jako postępowania, w którym występuje mnogość stron. W konsekwencji nie ma dostatecznego argumentu na rzecz poglądu, że przeciwnikiem skargi w rozumieniu art. 195 ust. 2 Pr.z.p. jest także wykonawca, który zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie przeciwnika skargi.

Nie jest trafny pogląd, że obowiązkiem przesłania przez skarżącego przeciwnikowi skargi jej odpisu, wynikającym z art. 195 ust. 2 Pr.z.p., należy objąć – na podstawie art. 80 k.p.c. – także przesłanie odpisu skargi wykonawcy, który zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie przeciwnika skargi, gdyż art. 80 k.p.c. dotyczy interwenienta ubocznego. Wykonawca, który zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego staje się uczestnikiem tego postępowania i byłoby nadmiernym uproszczeniem przyjmowanie, że jest on interwenientem ubocznym w postępowaniu skargowym. Zgłoszenie przystąpienia podyktowane jest interesem prawnym wykonawcy zgłaszającego swoje przystąpienie, niekoniecznie tożsame z interesem prawnym strony do której przystępuje. Przystępujący wykonawca działa we własnym interesie i zajmuje samodzielną pozycję w postępowaniu, nie jest więc tylko pomocnikiem strony, do której przystąpił.

Z tych względów Sąd Najwyższy rozstrzygnął zagadnienie prawne, jak w uchwale (art. 390 k.p.c.).